

родиної, д-ра екон. наук, чл.-кор. НААН І.В. Прокопи; НАН України; Ін-т екон. та прогнозів. – К., 2010. – С. 218–233.

2. Розраховано за: Праця України в 2014 році. Стат. збірник. – К.: ТОВ Вид-во «Консультант», 2015. – С. 30, 32, 131, 136; Економічна активність населення України. Стат. збірник. – К.: Держстат України, 2016. – С. 75, 77, 161; Соціально-економічне становище сільських населених пунктів України. Стат. збірник. – К.: Держстат України, 2014. – С. 31.

3. *Крисанов Д.Ф.* Агропродовольчі ланцюги: ключові проблеми створення та розбудови / Д.Ф. Крисанов, О.М. Варченко // Економіка і прогнозування. – 2017. – № 1. – С. 72–91.

4. European Commission. 2011. "Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development (EAFRD)", COM (2011) 627 final/2. Brussels. 143 p.

5. Тема: SFS-34-2017 «Innovative agri-food chains: unlocking the potential for competitiveness and sustainability» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ec.europa.eu > ... > Research & Innovation > Participant Portal..

***Л.І. КУРИЛО, доктор економічних наук,
професор, професор кафедри
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»***

ПРОБЛЕМИ СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

Підтримка наукової та інноваційної діяльності, її стимулювання є одним із важливих напрямів державної політики промислово розвинутих держав світу. Стимулювання впровадження новітніх розробок у виробництво у країнах з інноваційною моделлю розвитку проводиться в межах державних програм, у яких задіяні різноманітні економіко-правові механізми, що забезпечують освоєння нових технологій та високо-ефективну їх комерціалізацію. Створюючи новітні виробничі технології, країни-лідери реалізують на світовому ринку новітні товари кращої якості й встигають оновити свою техноло-

гічну базу, налагодити випуск наступного покоління технологій і товарів до того, як іншим країнам вдається освоїти й реалізувати їхні колишні стандарти.

Для виходу на світовий ринок інтелектуальна продукція має бути конкурентоспроможною, тому стимулюванню інноваційної діяльності слід відвести належне місце в державній інноваційній політиці.

Необхідною умовою інноваційного розвитку є свідоме формування національної інноваційної системи, що вимагає чіткої політики з боку уряду та збалансованості дій держави, регіонів, громадськості. Національна інноваційна система забезпечить сприятливий інноваційний клімат та умови і стимули для всіх ланок інноваційного механізму.

Інноваційна діяльність в аграрній сфері деякою мірою специфічна. Вона повинна враховувати особливості сільськогосподарського виробництва, його сезонність, використання землі та живих організмів. Це зумовлює можливість суттєвого прискорення науково-технічного прогресу на основі використання досягнень біології, селекції, генетики і мікробіології.

У сучасних умовах на розвиток інноваційних процесів та освоєння інновацій в сільському господарстві накладають свої жорсткі обмеження не тільки специфіка його функціонування з урахуванням природно-кліматичних факторів, а й правові законодавчі норми, пов'язані з реформуванням галузі.

Головною метою впровадження нових технологій у ринковій економіці є підвищення продуктивності праці й отримання додаткового прибутку. Основною ланкою в розвитку інноваційних процесів в аграрному секторі є науково-дослідні інститути, селекційні центри з науковим потенціалом. Від ефективності їх роботи щодо створення і впровадження у виробництво нових, що відповідають вимогам ринку, сортів сільськогосподарських рослин і нових порід тварин залежить успішність функціонування галузей рослинництва і тваринництва в цілому.

Пропозиції щодо стимулювання суб'єктів господарювання до впровадження результатів наукових досліджень у контексті забезпечення конкурентоспроможності національного товаровиробника передбачають:

- опрацювання інноваційної моделі розвитку з прозорою схемою фінансування інноваційних проєктів;

- створення на рівні областей центрів науково-інформаційного забезпечення, що дасть змогу контролювати просування інновацій на ринку та витрачання грошей на інноваційні проєкти;

- створення інститутів венчурного фінансування, капітал яких може формуватися за рахунок коштів великих підприємств, пенсійних фондів, банків, страхових компаній та інших комерційних структур;

- державне страхування інноваційних ризиків;

- удосконалення системи оподаткування суб'єктів господарювання-інноваторів;

- застосування пільгових інвестиційних кредитів для активних учасників інноваційного ринку.

Інноваційна діяльність дає очікувані результати тільки тоді, коли вона раціонально організована. Причому досвід світової спільноти переконує, що найбільш результативною ця діяльність є при орієнтації в основному на регіональні потреби в інноваціях.

Державна підтримка науково-технічної та інноваційної діяльності повинна включати формування обласних програм інноваційного розвитку із замовленнями на наукову, науково-технічну й інноваційну продукцію, фінансування на обласному і державному рівнях науково-технічних або інноваційних проєктів; сприяння в отриманні для провідних наукових установ кредитних ресурсів міжнародних організацій; розробку і впровадження законодавчої і нормативно-правової бази, що сприятиме розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності; виходу інтелектуального продукту на ринок.

В умовах обмежених бюджетних ресурсів інноваційної діяльності необхідним є створення позабюджетного фонду розвитку інновацій. Для підприємств і організацій науково-інноваційної сфери – це зниження процентної ставки кредитів за рахунок обласного бюджету; розвиток центрів з підтримки підприємств, що впроваджують інноваційну продукцію, субсидування частини витрат, пов'язаних з розвитком малого

інноваційного підприємництва (на обласному і районному рівнях).

Для активізації інноваційної діяльності необхідно залучати кошти підприємницького сектора, реалізувати проекти державно-приватного партнерства, розвивати малий і середній бізнес та інноваційну інфраструктуру, стимулювати інноваційний процес.

Для сільськогосподарської галузі активізація інноваційної діяльності в аграрних підприємствах здатна забезпечити структурну перебудову виробничих процесів, вона сприятиме нарощуванню обсягів виробництва, підвищенню якісних характеристик виготовленої продукції та формуванню конкурентоспроможного аграрного виробництва.

*Т.Г. МАРЕНИЧ, доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА СТАНОВЛЕННЯ СІМЕЙНИХ ФЕРМ

Перед аграрним сектором України стоїть завдання забезпечити продовольчу безпеку держави, стабільність національного ринку продукції сільського господарства та продовольства, активну участь у вирішенні світової проблеми голоду. Для виконання цих завдань держава повинна створити сприятливі організаційно-економічні умови для ефективного розвитку різних за розмірами суб'єктів господарювання, що підвищить інвестиційну привабливість аграрної галузі, конкурентоспроможність сільськогосподарської продукції, стійкість сільських територій. Незважаючи на позитивні досягнення в останні роки в аграрному секторі накопичилося ряд проблем, які гальмують формування підприємницького середовища та конкуренцію. Суперечливість інституційної бази підприємницької діяльності призводить до зменшення чисе-